

Dosarul nr. 3ra-527/22
2-19086153-01-3ra-11052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: V.Chisilița)
Instanța de apel: Curtea de Apel (jud: A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc)

Î N C H E I E R E

08 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Bălcolcom”,

în cauza de contencios administrativ, la cererile de chemare în judecată depuse de Svetlana Fuiarovskaia împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, Elisabeth Gross împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil,

împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care au fost respinse cererile de apel depuse de Svetlana Fuiarovskaia și Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva hotărârii din 04 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La data de 29 iunie 2018 Svetlana Fuiarovskaia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că, la 21 martie 2018, Comitetul Executiv al Băncii Naționale a Moldovei a emis Hotărârea nr. 53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank” Societate pe Acțiuni, Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” și dispunerea unor măsuri față de aceasta”.

Reclamanta a menționat că, anterior în anul 2017, Banca Națională a Moldovei a semnat scrisoarea nr.09- 01210/69/3194 din 13 septembrie 2017 intitulată „Membrilor Grupului de persoane ce acționează concertat în legătură cu Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni adresată Societății pe Acțiuni „Bălcolcom” precum și tuturor acționarilor SA „Bălcolcom”, prin care Banca Națională a Moldovei a constatat

încălcarea de către SA „Bălcolcom”, în calitate de acționar al BC „Energbank” SA a legislației prin neprezentarea informațiilor solicitate de Banca Națională a Moldovei prin scrisorile din 25 martie 2014, 03 aprilie 2017 și 07 iunie 2017, prin lipsa unei reputații bune, precum și prin lipsa de soliditate financiară.

Reclamanta a indicat că, la scrisoarea Băncii Naționale a Moldovei nr. 09-01210/69/3194 din 13 septembrie 2017, prin scrisoarea din 27 septembrie 2017, depusă direct la sediul Băncii Naționale a Moldovei, acționara SA „Bălcolcom”, Svetlana Fuiarovskaia, a oferit un răspuns, în care a indicat motivele de fapt și de drept, care justifică dezacordul acționarei SA „Bălcolcom”, Svetlanei Fuiarovskaia, față de poziția Băncii Naționale a Moldovei, precum și față de acțiunile executivului și a altor acționari ai SA „Bălcolcom”, direcționate în vederea lichidării intenționate a SA „Bălcolcom”.

Reclamanta a relevat că, la data de 21 martie 2018 a mai înregistrat la Banca Națională a Moldovei o adresare, prin care a informat despre situația existentă în raport cu SA „Bălcolcom”, totodată solicitând de la Banca Națională a Moldovei de a nu întreprinde careva acțiuni față de SA „Bălcolcom”, până la etapa când nu vor fi soluționate toate litigiile pendinte de pe rolul instanțelor de judecată.

Reclamanta a invocat că, la 20 aprilie 2018 a recepționat de la Banca Națională a Moldovei scrisoarea nr. 09-01210/7/1650 din 06 aprilie 2018, prin care i s-a oferit răspuns la scrisoarea din 21 martie 2018, depusă direct la sediul Băncii Naționale a Moldovei.

În textul scrisorii Băncii Naționale a Moldovei nr.09-01210/7/1650 din 06 aprilie 2018, s-a făcut referire la faptul că, Banca Națională a Moldovei deja a emis Hotărârea nr.53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al BC „Energbank”, SA „Bălcolcom” și dispunerea unor măsuri față de aceasta. Totodată, fiind informată despre posibilitatea contestării hotărârii în condițiile stabilite de legislația în vigoare.

Reclamanta a menționat că, la data de 03 mai 2018 a înregistrat la Banca Națională a Moldovei cererea prealabilă, prin care a solicitat anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al BC „Energbank” SA, SA „Bălcolcom” și dispunerea unor măsuri față de aceasta, sau după caz, de a suspenda Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 21 martie 2018, până la etapa soluționării litigiilor inițiate referitor la SA „Bălcolcom”, care sunt examinate de instanțele de judecată, astfel încât doar după soluționarea acestor litigii, Banca Națională a Moldovei să întreprindă careva acțiuni în privința SA „Bălcolcom”, ca acționar al BC „Energbank” SA.

Reclamanta a relevat că, la cererea prealabilă din 03 mai 2018 Banca Națională a Moldovei i-a oferit un răspuns prin scrisoarea nr.16 011 19/2187 din 25 mai 2018, la care Banca Națională a Moldovei a anexat Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 102 din 23 mai 2018, adoptată pe marginea cererii prelabile din 03 mai 2018.

Reclamanta a mai menționat că, prin Hotărârea nr. 102 din 23 mai 2018, Comitetul Executiv al Băncii Naționale a Moldovei a hotărât de a respinge, fără examinare în fond, cererea prealabilă depusă de Svetlana Fuiarovskaia la data de 03 mai 2018, cu privire la anularea sau suspendarea Hotărârii Comitetului Executiv nr.53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul

social al al BC „Energbank” SA, SA „Bălcolcom” și dispunerea unei măsuri față de aceasta, din motivul depunerii cu omiterea termenului stabilit de lege.

Reclamanta a invocat că, nu este de acord cu inițierea procedurii de lichidare a SA „Bălcolcom”, deoarece aceasta poate să-și desfășoare în continuare activitățile sale, dar și deoarece este inițiată procedura de adresare cu pretenții în organele de anchetă și în instanța de judecată față de fosta administrație a SA „Bălcolcom”, în vederea reparării prejudiciului SA „Bălcolcom”.

Reclamanta a relevat că, din cauza comportamentului de rea-credință a administratorului SA „Bălcolcom”, care are și calitatea de acționar al SA „Bălcolcom”, nu au fost soluționate cererile Băncii Naționale a Moldovei și tot din aceste motive a fost creată imaginea nefavorabilă a SA „Bălcolcom”, dar și înrăutățirea situației acesteia. Astfel, este inițiată procedura de convocare a Adunării Generale a acționarilor, și totodată, sunt contestate toate actele emise de instanțele de judecată în privința SA „Bălcolcom”.

Reclamanta a mai menționat că, acțiunile Băncii Naționale a Moldovei sunt ilegale și din considerentul că în prezent, sunt dispuse măsuri de asigurare în privința tuturor bunurilor SA „Bălcolcom”, inclusiv în privința acțiunilor deținute la BC „Energbank” SA, de aceea până la soluționarea litigiului existent, în baza căruia au fost dispuse măsurile de asigurare a acțiunii, urmează a fi stopate toate acțiunile dispuse de terți, inclusiv de Banca Națională a Moldovei.

Reclamanta a relevat că, prin acțiunile Băncii Naționale a Moldovei în raport cu SA „Bălcolcom” îi sunt violate drepturile și interesele legitime, motiv pentru care solicită instanței de judecată asigurarea respectării dreptului de a obține satisfacție efectivă.

Reclamanta a solicitat constatarea ca fiind ilegale acțiunile Băncii Naționale a Moldovei, în partea refuzului de a examina în fond cererea prealabilă din 03 mai 2018; anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.102 din 23 mai 2018 cu privire la cererea prealabilă; anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al BC „Energbank” SA și SA „Bălcolcom”, și dispunerea unor măsuri față de aceasta astfel încât după soluționarea litigiilor, Banca Națională a Moldovei să întreprindă careva acțiuni în privința SA „Bălcolcom”, ca acționar al BC „Energbank” SA.

La data de 18 septembrie 2019 reclamanta Svetlana Fuiarovskaia a depus o cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 102 din 23 mai 2018 cu privire la cererea prealabilă depusă de Fuiarovskaia Svetlana la 03 mai 2018, ca fiind neîntemeiată și ilegală, cu revocarea tuturor măsurilor aplicate față de SA „Bălcolcom”; anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank” SA și SA „Bălcolcom”, rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al BC „Energbank” SA și SA „Bălcolcom”, ca neîntemeiată și ilegală, cu revocarea tuturor măsurilor aplicate față de SA „Bălcolcom” (f.d.137, vol.II).

La 24 iulie 2018, Elisabeth Gross a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei, prin care a solicitat anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018, cu repunerea în termen a cererii.

În motivarea acțiunii, reclamanta Elisabeth Gross a invocat că, la data de 21 martie 2018 de către Comitetul Executiv al Băncii Naționale a Moldovei a fost emisă Hotărârea nr. 53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al BC „Energbank” SA, SA „Bălcolcom” și dispunerea unor măsuri față de acesta.

Reclamanta a relevat că, prin hotărârea susmenționată, s-a dispus aplicarea unui șir de măsuri-sanțiuni asupra SA „Bălcolcom”, ca acționară a BC „Energbank” SA, și anume: suspendarea exercitării dreptului de vot, dreptului de convocare și desfășurare a Adunării Generale a acționarilor, dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, aferente acțiunilor deținute de către SA „Bălcolcom” în capitalul social al BC „Energbank” SA; obligarea SA „Bălcolcom” de a înstrăina în termen de 3 luni, acțiunile deținute în capitalul social al BC „Energbank” SA. După expirarea acestui termen, dacă acțiunile nu au fost înstrăinate, devin incidente prevederile art. 111 din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital.

Reclamanta consideră Hotărârea Comitetul Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 21 martie 2018 ilegală, nefondată și imposibil de a fi executată.

Reclamanta a menționat că, la data de 13 aprilie 2017, prin scrisoarea nr.09-01210/25/1083 Banca Națională a Moldovei, i-a expediat o lista cu 32 de întrebări și a solicitat anexarea mai multor acte. La toate aceste întrebări a dat răspuns și a anexat actele necesare.

De asemenea, reclamanta a relevat că, la 13 septembrie 2017, prin scrisoarea nr.09-01210/69/3194, Banca Națională a Moldovei a informat-o că SA „Bălcolcom” nu corespunde criteriilor de calitate stipulate la art.153 alin.(1) lit. c) din Legea instituțiilor financiare nr.550-XII din 21 iulie 1995.

Reclamanta a invocat că și-a exprimat dezacordul cu scrisoarea enunțată, iar la 21 martie 2018, Comitetul Executiv al Băncii Naționale a Moldovei a emis hotărârea nr. 53 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank” SA, SA „Bălcolcom” rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al BC „Energbank” SA – Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom”.

Reclamanta Elisabeth Gross a mai indicat că, SA „Bălcolcom” nu este o întreprindere în procedură de insolvență, sau în insuficiență de plată. Întreprinderea are active și bani în cont, fapt care putea fi verificat de Banca Națională a Moldovei înainte să emită Hotărârea nr.53 din 21 martie 2018.

Reclamanta a menționat că, în scopul asigurării acțiunii, la cererea Svetlanei Fuiarovscaia, care este acționară a SA „Bălcolcom”, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 noiembrie 2015, a fost aplicat sechestrul pe toate sursele bănești, bunurile mobile și imobile ale SA „Bălcolcom”, inclusiv și pe acțiunile deținute de SA „Bălcolcom” în capitalul statutar a BC „Energbank” SA.

Astfel, executarea pct.2 din Hotărârea nr.53 din 21 martie 2018 este imposibilă. SA „Bălcolcom” de facto și de jure nu putea benevol să înstrăineze acțiunile deținute în capitalul statutar al BC „Energbank” SA și în cazul, în care va fi executată Hotărârea nr.53 din 21 martie 2018, acțiunile susmenționate urmează să fie anulate, ceea ce i-ar cauza un prejudiciu material considerabil SA „Bălcolcom”, dar și celorlalți acționari.

Reclamanta a mai menționat că, la 23 aprilie 2018 s-a adresat către Comitetul de Administrație a Băncii Naționale a Moldovei cu o cerere prealabilă, însă, răspuns a primit abia la data de 02 iulie 2018, prin care i-a fost refuzat în admiterea cererii de

anulare a Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 21 martie 2018.

Cu referire la cererea de repunere în termen, reclamanta a menționat că de Hotărârea Comitetului Executiv din 21 martie 2018 a luat cunoștință la data de 09 iulie 2018.

Reclamanta a invocat că, în perioada 08 noiembrie 2017 - 27 iunie 2018, s-a aflat peste hotare în Germania, unde locuiește cu familia. Iar, despre decizia nominalizată a fost informată prin telefon de un alt acționar, și astfel, la data de 24 aprilie 2018, prin intermediul soțului, care se afla în Republica Moldova, a expediat în adresa Băncii Naționale a Moldovei o cerere prealabilă.

Astfel, reclamanta a solicitat repunerea în termen a cererii de chemare în judecată pe motiv că, nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova și nu a avut posibilitatea de a lua cunoștință de Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 21 martie 2018 și de răspunsul la cererea prealabilă.

Reclamanta a mai menționat că este cetățeană al Republicii Federale Germane, și deseori se află pe teritoriul acestei țări. Astfel, consideră că, cererea de chemare în judecată urmează a fi repusă în termen (f.d. 63, vol.I).

La 26 iulie 2018 Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” a depus în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță BC „Energbank” SA, prin care a solicitat anularea Hotărârii Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018.

În motivarea acțiunii reclamanta a menționat că, Hotărârea Băncii Naționale a Moldovei nr.53 din 21 martie 2018 este ilegală, nefondată, dar și imposibil de a fi executată.

Reclamanta a menționat că, pe parcursul anului 2017, Banca Națională a Moldovei s-a adresat către SA „Bălcolcom”, dar și către acționarii SA „Bălcolcom” cu mai multe interpelări privind activitatea SA „Bălcolcom”, solicitând copii de pe acte.

Reclamanta a invocat că, toți acționarii SA „Bălcolcom” au dat răspunsuri la interpelările Băncii Naționale a Moldovei și au anexat actele solicitate, astfel, nu este clar din ce motiv Comitetul Executiv al Băncii Naționale a Moldovei a ajuns la concluzia că SA „Bălcolcom” nu îndeplinește cerințele privind calitatea potrivită și adecvată ca acționar al BC „Energbank” SA și că, SA „Bălcolcom” nu corespunde criteriilor privind soliditate financiară și reputație prevăzute de art.48 al.(1) lit.a), c) din Legea Nr.202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor.

Reclamanta a relevat că, SA „Bălcolcom” nu este o întreprindere în procedură de insolvență, sau în insuficiență de plată. Întreprinderea are active și bani în cont, fapt care putea fi verificat de Banca Națională a Moldovei înainte să emită Hotărârea nr.53 din 21 martie 2018.

La capitolul proastei reputații afirmate de Banca Națională a Moldovei în Hotărârea nr. 53 din 21 martie 2018, reclamanta a menționat că, această este o apreciere subiectivă a Băncii Naționale a Moldovei, de altfel ca și felul propriu de interpretare a art. 48 din Legea 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor.

Reclamanta a relevat că, legislația în vigoare nu dă o definiție concretă la așa termeni ca buna/proasta reputație, soliditate financiară. Totodată, în cazul în care va fi executată Hotărârea nr.53 din 21 martie 2018, aceste acțiuni urmează să fie anulate, ceea ce ar cauza un prejudiciu material considerabil atât SA „Bălcolcom” cât și acționarilor acesteia.

Reclamanta a invocat că, la 18 mai 2018 s-a adresat către Comitetul de Administrație a Băncii Naționale a Moldovei cu o cerere prealabilă, dar până la data depunerii acțiunii în instanță, nu a primit niciun răspuns (f.d. 115, vol. I).

Prin încheierea din 26 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cauzele inițiate la cererile de chemare în judecată sus-indicate au fost conexe într-un proces, cu acordarea acestuia a numărului unic de înregistrare 3-262/18 (f.d. 54-55, vol. I).

Prin încheierea din 06 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani au fost respinse cererile de repunere în termen depuse de Svetlana Fuiarovskaia, Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” și Elisabeth Gross; a fost admisă excepția de tardivitate înaintată de Banca Națională a Moldovei, și respinse ca tardive cererea de chemare în judecată a Svetlanei Fuiarovskaia împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” cu privire la contestarea actului administrativ, cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni cu privire la contestarea actului administrativ, și cererea de chemare în judecată depusă de Elisabeth Gross împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contestarea actului administrativ (f.d. 32 – 42, vol.II).

Prin decizia din 25 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise cererile de recurs depuse de Svetlana Fuiarovskaia, Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” și Elisabeth Gross. S-a casat încheierea din 06 noiembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani. S-a soluționat prin decizie problema respectivă. S-a respins excepția de tardivitate invocată de Banca Națională a Moldovei asupra cererilor de chemare în judecată înaintate de Svetlana Fuiarovskaia împotriva Băncii Naționale a Moldovei, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” privind anularea actului, de Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva Băncii Naționale a Moldovei, intervenient accesoriu Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni, privind anularea actului, și de Elisabeth Gross împotriva Băncii Naționale a Moldovei privind anularea actului. (f.d. 75-83, vol.II).

Prin hotărârea din 04 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, s-au respins acțiunile în contencios administrativ înaintate de către Svetlana Fuiarovskaia împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva Băncii Naționale a Moldovei, persoană terță Banca Comercială „Energbank” Societate pe Acțiuni cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, Elisabeth Gross împotriva Băncii Naționale a Moldovei cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 04 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, la data de la 14 decembrie 2020, Svetlana Fuiarovskaia a depus apel, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 55- vol. III).

La data de 11 ianuarie 2021 Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” a depus apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea înaintată de apelant, să fie admisă (f.d. 58-59, vol. III).

La data de 11 ianuarie 2021 Elisabeth Gross a depus apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea înaintată să fie admisă (f.d.63, vol. III).

Hotărârea motivată din 04 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani a fost notificată apelantelor la data de 15 februarie, fapt ce se confirmă prin extrasele din poșta electronică, anexate la materialele cauzei (f.d.51-54, vol.III).

La data de 05 martie 2021 Svetlana Fuiarovskaia a depus motivarea apelului (f.d.99-104, vol. III).

La data de 15 martie 2021 Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” a depus motivarea apelului (f.d.107-109, 111-113 vol. III).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depuse în termen apelurile depuse de Svetlana Fuiarovskaia și Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom”.

Prin încheierea din 22 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău apelul depus de Elisabeth Gross a fost declarat inadmisibil, pe motiv că nu a fost depusă în termen motivarea apelului (f.d.119-121, vol. III).

Prin decizia din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile depuse de Svetlana Fuiarovskaia și Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” împotriva hotărârii din 04 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.178; 179-199).

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a invocat că, prin Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank” Societate pe Acțiuni – „Bălcolcom” SA și dispunerea unor măsuri față de acesta s-a hotărât: suspendarea exercitării dreptului de vot, dreptului de convocare și desfășurare a Adunării Generale a acționarilor, dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, aferente acțiunilor deținute de către Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank” Societate pe Acțiuni; Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” va înstrăina, în termen de 3 luni, acțiunile deținute în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank” Societate pe Acțiuni. După expirarea acestui termen, dacă acțiunile nu au fost înstrăinate, devin incidente prevederile art. 111 din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital. Exercitarea drepturilor indicate la pct. 1 se suspendă până la înstrăinarea acțiunilor deținute de către Societatea pe Acțiuni „Bălcolcom” în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank” Societate pe Acțiuni, sau anularea acestora în modul stabilit de art. 111 din Legea nr. 171 din 11 iulie 2012 privind piața de capital.

Instanța de apel a invocat că, prin prezenta acțiune, reclamantii își exprimă dezacordul cu Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018, invocând că aceasta a fost emisă în timp ce existau măsuri asiguratorii instituite de instanța de judecată asupra întregului patrimoniu al SA „Bălcolcom”, societatea era în proces de dizolvare, în motivarea soluției adoptate Banca Națională a Moldovei nu a indicat documentele în baza cărora s-a făcut evaluarea, nu a fost demonstrat interesul public protejat prin măsura adoptată, această situație era aplicabilă doar noilor acționari, dar nu și față de SA „Bălcolcom”, care deține această calitate din anul 2010, întreprinderea era solvabilă, deținea bunuri și avea lichidități în conturi.

Instanța de apel a relevat că, în sensul art. 3 din Legea nr. 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor, deținere calificată reprezintă deținere directă sau indirectă într-o întreprindere, care reprezintă cel puțin 1% din capitalul social sau din drepturile de vot, ori, care face posibilă exercitarea unei influențe asupra administrării întreprinderii la luarea deciziilor în adunarea generală sau în organul de conducere, reprezentând mai puțin de 1% din capitalul social ori din drepturile de vot.

Iar, conform art. 51 alin. (6) din Legea nr. 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor, Banca Națională a Moldovei asigură urmărirea respectării în mod permanent a cerințelor prevăzute la art.48 și poate solicita, în acest sens, de la bancă și/sau de la orice deținător, direct și/sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv de deținere într-o bancă, orice informații, pe care le consideră necesare, de asemenea, poate aplica băncii, conducătorilor acesteia și deținătorului, direct și indirect, inclusiv beneficiarului efectiv, al unei dețineri în capitalul social, al unei bănci sancțiuni și/sau măsuri sancționatoare corespunzătoare potrivit prezentei legi.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, potrivit art. 11 alin. (1) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (în redacția valabilă la data emiterii actului administrativ contestat), în scopul îndeplinirii atribuțiilor sale, Banca Națională are dreptul să emită hotărâri, regulamente, instrucțiuni și ordonanțe.

Iar, în corespundere cu art. 11 alin. (31) din Legea nr.548-XIII din 21 iulie 1995 cu privire la Banca Națională a Moldovei (în redacția valabilă la data emiterii actului administrativ contestat), actele cu caracter individual emise de Banca Națională se comunică destinatarilor contra semnătură sau prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Comunicarea prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire se efectuează la domiciliul sau la sediul persoanei, după caz. Dacă comunicarea actului nu este posibilă prin niciuna dintre modalitățile prevăzute în prezentul alineat, inclusiv în cazul în care destinatarul refuză luarea de cunoștință, actul se consideră comunicat dacă este disponibil la sediul Băncii Naționale. Astfel, drept dovadă a comunicării actului cu caracter individual servește comunicatul oficial al Băncii Naționale privind disponibilitatea acestui act la sediul Băncii Naționale, care se publică în termen de 10 zile pe pagina web oficială a Băncii Naționale și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar data a constatării încălcării, în sensul articolului 751, este considerată data publicării acestuia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Instanța de apel a invocat și prevederile art. 48 alin. (1) din Legea nr. 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor, conform cărora, la examinarea solicitării și a informațiilor prevăzute la art.47 alin.(1) și (2), în vederea asigurării administrării prudente și sănătoase a băncii vizate de achiziție și luând în considerare posibila influență a achizitorului potențial asupra băncii respective, Banca Națională a Moldovei evaluează adecvarea achizitorului potențial, precum și soliditatea financiară în raport cu achiziția propusă prin examinarea cumulativă a următoarelor criterii: reputația achizitorului potențial; reputația, cunoștințele, aptitudinile și experiența oricărui membru al organului de conducere care va conduce activitatea băncii ca rezultat al achiziției propuse; soliditatea financiară a achizitorului potențial, în special în raport cu tipul de activitate desfășurată de bancă în prezent și cu cea preconizată a fi desfășurată de bancă, vizată de achiziția propusă; capacitatea băncii de a respecta și de a continua să respecte cerințele prudențiale prevăzute în prezenta lege și în actele normative emise în aplicarea acesteia, după caz, pe cele prevăzute de alte acte legislative aplicabile, în special, în materia supravegherii suplimentare a băncilor, a asigurătorilor și/sau reasigurătorilor și a societăților de investiții care fac parte dintr-un conglomerat financiar ori privind emiterea de monedă electronică, inclusiv condiția ca grupul financiar din care va face parte să aibă o structură care să permită exercitarea unei supravegheri eficiente, realizarea schimbului eficient de informații între autoritățile competente și determinarea repartizării competențelor dintre aceste autorități; existența unor motive rezonabile de a suspecta că, în ceea ce privește achiziția propusă, este sau a fost săvârșită o infracțiune ori o tentativă a

infracțiunii de spălare a banilor sau de finanțare a actelor de terorism, în sensul prevederilor legislației în domeniu, sau că, prin achiziția propusă, un asemenea risc ar putea crește.

În afară de aceasta, instanța de apel a relevat că, din sensul art. 51 alin. (3) din Legea nr. 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor, orice deținător, direct sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv, al unei dețineri în capitalul unei bănci prezintă Băncii Naționale a Moldovei, la cererea acesteia, informația aferentă activității sale, inclusiv situațiile financiare anuale, declarațiile de venituri, precum și altă informație necesară efectuării investigațiilor sau verificării corespunderii criteriilor de la art.48 alin.(1) și (2), în modul și în condițiile prevăzute de actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei. Orice deținător, direct sau indirect, al unei dețineri în capitalul social al unei bănci prezintă acestei bănci, la solicitarea acesteia, informația cu privire la identitatea sa și a persoanelor sale afiliate, precum și informația cu privire la persoanele cu care acest deținător acționează concertat față de banca dată.

Instanța de apel a menționat și prevederile art. 51 alin. (6) din Legea nr. 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor, conform cărora, Banca Națională a Moldovei asigură urmărirea respectării în mod permanent a cerințelor prevăzute la art.48 și poate solicita, în acest sens, de la bancă și/sau de la orice deținător, direct și/sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv de deținere într-o bancă, orice informații pe care le consideră necesare, de asemenea poate aplica băncii, conducătorilor acesteia și deținătorului, direct și indirect, inclusiv beneficiarului efectiv, al unei dețineri în capitalul social al unei bănci sancțiuni și/sau măsuri sancționatoare corespunzătoare potrivit prezentei legi.

Totodată, instanța de apel a relevat că, în conformitate cu art. 52 alin. (1) din Legea nr. 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor, în cazul în care deținătorul, direct sau indirect, al unei dețineri calificate, inclusiv beneficiarul efectiv, nu mai îndeplinește cerințele prevăzute de prezenta lege și actele normative ale Băncii Naționale a Moldovei emise în aplicarea acesteia privind calitatea acționarului unei bănci sau exercită asupra acesteia o influență de natură să periclitizeze administrarea prudentă și sănătoasă a băncii, precum și în cazul în care deținătorul, direct sau indirect, inclusiv beneficiarul efectiv al acesteia, nu a furnizat Băncii Naționale a Moldovei informații, care relevă cu certitudine identitatea beneficiarului efectiv sau în cazul în care Banca Națională a Moldovei constată acțiunea concertată a acționarilor cu dețineri calificate, fără aprobarea prealabilă a acesteia, Banca Națională a Moldovei poate dispune următoarele măsuri și sancțiuni, inclusiv în mod cumulativ: dispune suspendarea exercitării drepturilor de vot aferente acțiunilor deținute, a dreptului de convocare și desfășurare a adunării generale a acționarilor, a dreptului de a introduce chestiuni în ordinea de zi, a dreptului de a propune candidați pentru membrii organului de conducere, a dreptului de a primi dividende sau doar a unora dintre aceste drepturi; dispune înstrăinarea de către persoana al cărei drept de vot a fost suspendat a acțiunilor deținute, în condițiile alin.(2) și (3) din prezentul articol; retrage aprobarea prealabilă acordată în temeiul art.45; aplică alte măsuri și/sau sancțiuni conform prevederilor art.139 și 141 din prezenta lege și/sau ale art.42, 46, 58–59 din Legea nr.232 din 03 octombrie 2016 privind redresarea și rezoluția băncilor.

Instanța de apel a invocat că, din pct. 30 al Regulamentului cu privire la deținerile în capitalul social al băncii, anexă la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.127 din 27 iunie 2013, rezultă expres că, evaluarea reputației achizitorului potențial /persoanei dobânditoare, conform punctelor 28 sau 281, după caz,

presupune identificarea existenței suspiciunilor întemeiate privind integritatea și competența profesională ale acestuia. Evaluarea reputației are în vedere următoarele elemente: integritatea; competența profesională. Dacă achizitorul potențial/persoana dobânditoare este o persoană juridică, evaluarea integrității și competenței profesionale trebuie să vizeze persoana juridică însăși, precum și persoanele, care asigură conducerea activității persoanei juridice respective. La evaluarea reputației achizitorului potențial - fond de investiții fără personalitate juridică se va evalua integritatea deținătorilor de unități de fond, care dețin individual cel puțin 5% din totalul unităților de fond. În cazul în care deținătorii de unități de fond care dețin cel puțin 5% din totalul unităților de fond reprezintă cumulativ mai puțin de 50% din toate unitățile de fond emise, atunci se evaluează integritatea deținătorilor de unități de fond cu cele mai mari dețineri ale căror valoare reprezintă cumulativ 50% și mai mult din toate unitățile de fond emise iar la entitatea specializată în administrarea de investiții a fondului respectiv se va evalua integritatea și competența profesională.

Instanța de apel a menționat și pct. 32 subpct. 3), 10) și 11) al Regulamentului cu privire la deținerile în capitalul social al băncii, anexă la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.127 din 27 iunie 2013, care prevede că, la evaluarea integrității achizitorului potențial /persoanei dobânditoare vor fi luate în considerație, în măsura în care prezintă relevanță, cel puțin următoarele aspecte și situații: existența unor măsuri și sancțiuni aplicate de orice autoritate de supraveghere sau organism profesional în domeniul economic; existența unor procese civile/contravenționale/penale, investiții/expuneri și datorii mari, inclusiv expirate, în cazul în care acestea au un impact semnificativ asupra solidității financiare a achizitorului potențial și/sau; existența unor procese civile/contravenționale/penale, investiții/expuneri și datorii mari, inclusiv expirate, în cazul în care acestea au un impact semnificativ asupra persoanelor juridice controlate sau unde acesta/aceasta a deținut funcția de membru al organului de conducere, ori unde persoana vizată are o deținere calificată în capitalul social.

De asemenea, instanța de apel a invocat că potrivit pct. 44 – 45 din Regulamentul cu privire la deținerile în capitalul social al băncii, anexă la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.127 din 27 iunie 2013, Banca Națională evaluează soliditatea financiară a achizitorului potențial în baza documentelor prezentate conform anexelor nr.2-5 din perspectiva capacității acestuia de a finanța deținerea sa și de a menține o structură financiară solidă a sa și a băncii, precum și de a asigura administrarea prudentă și sănătoasă a băncii în viitorul previzibil (3 ani). La evaluarea solidității financiare a achizitorului potențial se va ține cont de faptul dacă achizitorul potențial a fost angajat activ în activități economice, financiare și de altă natură înainte de a solicita deținerea deținerii respective în capitalul social al băncii.

Instanța de apel a relevat că, în conformitate cu materialele cauzei, prin Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018 s-a stabilit faptul că, în urma evaluării SA „Bălcolcom”, ca deținător al deținerii calificate în capitalul social al BC „Energbank” SA, acesta nu corespunde cerințelor de calitate față de reputația și soliditatea financiară, prevăzute la art.48 alin.(1) lit.a) și c) al Legii nr.202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor, precum și prevederilor punctelor 30, 32, 37, 38, 44, 45, 54 din Regulamentul cu privire la deținerile în capitalul social al băncii, anexă la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.127 din 27 iunie 2013.

Instanța de apel a relevat că, urmare a cercetării efectuate, autoritatea publică, la caz, Banca Națională a Moldovei, a stabilit că, SA „Bălcolcom”, deținător al deținerii calificate (4,92%) în capitalul social al BC „Energbank” SA, nu întrunește cerințele privind calitatea potrivită și adecvată, nu corespunde criteriului de soliditate financiară și reputație.

În acest sens, instanța de apel a menționat că, potrivit hotărârii din 23 februarie 2018 a Judecătorei Bălți, SA „Bălcolcom” nu este angajată în activități economice de mai mulți ani, nu dispune de organe de conducere funcționale (director), Adunarea Generală a acționarilor nu a fost convocată de mai mulți ani din data de 30 aprilie 2013, între acționarii societății există conflicte Svetlana Fuiarovskaia, cu cota de participare de 50%, Elisabeth Gross și Vasile Tonciuc, cu cote de participare de 25%, societatea nu dispune de mijloace financiare pentru a-și relua activitatea.

Instanța de apel a relevat că, lipsa activității economice a societății nominalizate este constatată și prin adresările acționarului SA „Bălcolcom”, Vasile Tonciuc, Băncii Naționale a Moldovei, Serviciului Fiscal de Stat, Comisiei Naționale a Pieței Financiare și Camerei Înregistrării de Stat, din procesele verbale ale Adunării Generale a asociaților SA „Bălcolcom” și altă corespondență a autorităților publice cu acționarii societății.

Instanța de apel a invocat că, instanța de fond întemeiat a conchis cu privire la temeinicia concluziilor Băncii Naționale a Moldovei în sensul imposibilității SA „Bălcolcom” de a-și exercita drepturile și executa obligațiile în nume propriu, din motiv că nu dispune de un organ de conducere funcțional, lipsa competenței de administrare care, constituie un element ce influențează calitatea potrivită a reputației societății, iar un deținător direct de deținere calificată în capitalul social al unei bănci trebuie să corespundă în mod permanent cerințelor legale de calitate, inclusiv prin prisma criteriilor de soliditate financiară și reputație.

Instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele invocate de Svetlana Fuiarovskaia, Elisabeth Gross și SA „Bălcolcom” cu referire la faptul că SA „Bălcolcom” nu se află în proces de insolvență, dispune de bunuri și lichidități, respectiv întrunește criteriul de soliditate financiară.

La acest capitol, instanța de apel a relevat că, potrivit actelor cauzei, conform hotărârii din 23 februarie 2018 a Judecătorei Bălți, s-a admis acțiunea depusă de Elisabeth Gross, care este acționar al SA „Bălcolcom”, și s-a dispus lichidarea societății, cu înlăturarea organelor de conducere și desemnarea lichidatorului ei. Hotărârea enunțată a fost menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 23 octombrie 2018 și încheierea Curții Supreme de Justiție din 13 februarie 2019.

Instanța de apel a făcut referire la art. 123 alin. (2) din Codul de procedură civilă și a relevat că, din momentul declanșării procesului de dizolvare, SA „Bălcolcom” nu poate încheia acte juridice și operațiuni noi, în măsura în care, nu sunt necesare pentru lichidare. Circumstanța enunțată indică asupra neîntrunirii criteriului de reputație adecvată și a solidității financiare a SA „Bălcolcom” din perspectiva cerințelor privind calitatea acționariatului bancar, prevăzute de normele legale enunțate mai sus.

Mai mult, instanța de apel a menționat că, în situația în care SA „Bălcolcom” este supusă lichidării, nu dispune de mijloace suficiente pentru a-și relua activitatea, nu se poate pretinde în mod valabil existența capacității acesteia, inclusiv de a furniza băncii susținere financiară și capital, de care aceasta ar avea nevoie pentru dezvoltarea viitoare a activităților preconizate și să implementeze orice soluție adecvată, pentru a ajusta viitoarele necesități de fonduri proprii ale băncii, precum și a capacității acesteia de a menține o structură financiară solidă, de a asigura administrarea prudentă și sănătoasă a

băncii în viitorul previzibil, așa cum prescriu dispozițiile pct. 44,55 din Regulamentul cu privire la deținerile în capitalul social al băncii.

Instanța a considerat neîntemeiate argumentele apelantei Svetlana Fuiarovskaia privind imposibilitatea de a executa pct. 2 din Hotărârea nr. 53 din 21 martie 2018, referitor la înstrăinarea acțiunilor deținute în capitalul social al BC „Energbank” SA, din motivul existenței sechestrului judecătoresc asupra bunurilor imobile și mobile ale SA „Bălcolcom”. Or, acest fapt nu afectează legalitatea și valabilitatea hotărârii contestate.

Instanța de apel a relevat că, normele legislației privind cerințele față de calitatea acționarilor calificați ai unei bănci și consecințele juridice ale nerespectării acestor cerințe au fost previzibile și accesibile pentru orice persoană interesată, fiind stabilite la art. 52 alin. (1) din Legea nr. 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor, iar anterior, în articolele 153 , 155 alin.(6), 156 alin.(1) din Legea nr. 550/1995 instituțiilor financiare, în vigoare până la 01 ianuarie 2018 (abrogată în legătură cu intrarea în vigoare a Legii nr.202/2017).

Instanța de apel a conchis că, Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018 a fost adoptată în corespundere cu circumstanțele de fapt relevante, potrivit normelor de drept relevante și aplicabile situației, fiind adoptată de organul de conducere competent al Băncii Naționale a Moldovei, cuprinde motivarea în fapt și în drept, precum și fiind comunicată în modul stabilit de lege persoanelor interesate.

Instanța de apel a considerat neîntemeiat apelul depus de SA „Bălcolcom”. Or, conform actelor cauzei, cu certitudine s-a constatat faptul că, SA „Bălcolcom” nu desfășoară activități economice mai mult de 10 ani; nu are angajați, inclusiv director, contabil; există conflicte între acționarii societății referitor la gestionarea ei, iar în legătură cu aceasta a fost înaintată în instanța de judecată cererea de lichidare a societății; Adunarea Generală a acționarilor societății nu a fost convocată din anul 2013; în conturile bancare ale societății din anul 2010 nu au fost înregistrate alte operațiuni decât cele de încasare a dividendelor obținute de la BC „Energbank” SA, iar asupra mijloacelor în conturile bancare ale societății sunt aplicate sechestre și alte măsuri de asigurare.

Astfel, luând în considerare cerințele stabilite în art.48 al Legii nr. 202 din 06 octombrie 2017 privind activitatea băncilor și Regulamentul cu privire la deținerile în capitalul social al băncii, anexă la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr.127 din 27 iunie 2013, instanța de apel a conchis că, apelanta SA „Bălcolcom” nu este solid financiar și nu este capabilă să-și mențină o structură financiară solidă, să asigure o administrare prudentă proprie, precum și nu va fi capabilă să mențină o structură financiară solidă a BC „Energbank” SA, având în vedere imposibilitatea acesteia de a-și exercita drepturile și executa obligațiile în nume propriu, or, nu dispune de un organ de conducere funcțional.

La data de 03 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, Societatea cu Răspundere Limitată „Bălcolcom” a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Bălcolcom” să fie admisă integral (f.d.209-211).

În susținerea recursului recurenta a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că, au fost încălcate și aplicate eronat

normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Recurenta a invocat motivele de drept și de fapt menționate în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar, recurenta a relevat că, instanța de apel nu a aplicat legea, care trebuia să fie aplicată.

Recurenta a menționat că, instanța de apel s-a referit la Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank”, însă nu a luat în considerare că, la data emiterii acestei hotărâri, acțiunile deținute de SRL „Bălcolcom” în capitalul statutar al BC „Energbank” SA, erau sechestrate.

Astfel, recurenta consideră că la caz, instanța de apel urma să aplice art.141 alin.(1) lit. a) și lit.b) din Codul administrativ.

La data de 10 mai 2022 în adresa intimatelor și persoanelor terțe a fost expediată copia recursului depus de SRL „Bălcolcom”, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.219).

Prin referința depusă la data de 26 mai 2022, Banca Națională a Moldovei a solicitat să fie declarat inadmisibil recursul SRL „Bălcolcom” (f.d.223-224).

Prin referința depusă la data de 01 iunie 2022, Svetlana Fuiarovskaia, reprezentată de avocatul Sorin Brumă, a solicitat să fie admis recursul SRL „Bălcolcom”, casarea deciziei instanței de apel, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admise cerințele SRL „Bălcolcom”, și să fie anulată Hotărârea Comitetului Executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 53 din 21 martie 2018 cu privire la rezultatele evaluării calității deținătorului de deținere calificată în capitalul social al Băncii Comerciale „Energbank” (f.d.226-228).

Prin referința depusă la data de 06 iunie 2022, BC „Energbank” SA a solicitat emiterea unei hotărâri obiective, legale și întemeiate.

Date, care confirmă recepționarea de către intimata Elisabeth Gross a recursului depus de SRL „Bălcolcom”, la materialele cauzei nu se atestă.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 16 februarie 2022 (f.d. 178; 179-199).

Decizia motivată din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentei SRL „Bălcolcom” la data de 05 aprilie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție, anexat la materialele cauzei (f.d. 202).

La data de 03 mai 2022, prin intermediul poștei electronice, SRL „Bălcolcom” a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău (f.d.209-211).

Astfel, recursul depus de către SRL „Bălcolcom” împotriva deciziei din 16 februarie 2022 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de SRL „Bălcolcom”, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței,

pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SRL „Bălcolcom”.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Bălcolcom” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan